

СХВАЛЕНО

педагогічною радою

протокол № 2 від 23.09.2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ № 104 від 23.09.2021 р. _

Директор школи _____Л.М.Власенко

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти

Охінківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ст.

*Сухополов'янської сільської ради
Чернігівської області*

с. Охінки

2021

Передмова

"Від нас, від нашого вміння, від нашої майстерності, від нашого мистецтва та мудрості залежить життя дитини, здоров'я, розум, характер, воля, інтелектуальне обличчя, її місце та роль у житті, її щастя"

В. О. Сухомлинський.

Саме в поєднанні задоволення сучасних потреб здобувачів освіти та постійного професійного зростання педагогів, їх взаємодія на засадах академічної доброчесності і полягає головне завдання Нової Української Школи. Ключовим питанням у розбудові якісної школи є створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності – це нові можливості для учасників освітнього процесу (учнів, вчителів, адміністраторів, батьків).

Адже Нова українська школа – залежить від кожного з нас, спираючись на нормативні документи, а саме:

- ✓ Закон «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII, що набрав чинності 28.09.2017 р.
- ✓ Закон «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 р.
- ✓ Постанова кабінету міністрів України «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» від 09.08.2017 р. №1588
- ✓ Наказ «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування й переведення учнів до державних, комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» від 16.04.2018 р. №367
- ✓ Закон України "Про охорону дитинства"
- ✓ Закон України "Про соціальну роботу з дітьми та молоддю"
- ✓ Конвенція ООН про права дитини

У закладі освіти мають діяти ефективні інструменти для того, щоб визначити:

- які найкращі складові освітнього середовища у закладі освіти « Охінківська загальноосвітня школа I – III ступенів», а що - потребує покращення;
- що в роботі педагогів заслуговує підтримки, а що - варто вдосконалити;
- чи справедливо заклад освіти оцінює навчальні здобутки учнів - і яким чином зробити це оцінювання ще більш ефективним;
- наскільки управлінські процеси закладу сприяють досягненню мети облаштуванню дружнього до дітей і ефективного освітнього середовища та високої якості освіти.

Вступ

Головною метою освітньої діяльності закладу загальної середньої освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства. Досягти даної мети можна, забезпечивши високий рівень якості освіти. Закон України «Про освіту» визначає якість освіти як «відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг», а якість освітньої діяльності – як «рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг» (пункти 29, 30 частини 1 статті 1). Отже, якість освіти розглядається у нерозривній єдності якості процесу (діяльності) і якості результату. Якість освітнього процесу (діяльності) є невід’ємною складовою якості освіти, яка залежить від якості освітнього середовища, включає якісні і кількісні характеристики освітнього процесу, якість професійної компетентності викладачів, якість організаційно-управлінської компетентності.

Основними показниками, які підлягають контрольно - оцінній діяльності, є стандарти, визначені Державною службою якості освіти України для проведення

аудиту (освітнє середовище, педагогічна діяльність, система оцінювання учнів і управлінські процеси). Контрольно - оціночна діяльність проводиться з метою вивчення та оцінки якості освітньої діяльності і отримання інформації про реальний стан справ за кількома десятками параметрів, кожен з яких розкриває роботу закладу глибше. Така інформація допоможе проаналізувати сильні і слабкі сторони роботи школи, підкаже можливі шляхи підвищення якості освітньої діяльності, пройти цими шляхами - і отримати якісний результат.

Терміни контрольно - оціночної діяльності вказані у Циклограмі, яка є складовою загальної ВСЗЯО.

Отримані результати вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності є складовою звіту керівника перед громадськістю; може бути розглянутий на засіданні педагогічної ради. Щорічний звіт оприлюднюється на сайті закладу.

I. Загальні положення

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти Охінківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Сухополов'янської сільської ради Чернігівської області розроблено відповідно до вимог Закону України «Про освіту» (стаття 41. Система забезпечення якості освіти), Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 42. Система забезпечення якості освіти), розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» та інших нормативних документів.

При формуванні цього Положення взято до уваги основні теоретичні і методологічні напрацювання теорії педагогіки, теорії педагогічного оцінювання, теорії моніторингу тощо.

Внутрішня система забезпечення якості освіти у школі розбудовується на виконання статті 41 Закону України «Про освіту» для спрямування та контролю діяльності закладу щодо забезпечення якості освіти.

Метою розбудови та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Охінківській загальноосвітньої школи I-III ступенів є:

- забезпечення вимог, що обумовлені законодавчими, іншими нормативно-правовими актами щодо якості надання освітніх послуг, шляхом створення системи моніторингу якості освітнього процесу на всіх етапах його реалізації для своєчасного виявлення причин виникнення відхилень фактичних показників від нормативних або бажаних, прийняття на цій основі виважених управлінських рішень і здійснення відповідних коригувальних процедур згідно з діючими на цей час стандартами загальної середньої освіти.

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти погоджується педагогічною радою, яка має право вносити в нього зміни та доповнення й затверджується директором школи.

Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти, згідно зі статтею 26 Закону України «Про освіту», забезпечує керівник закладу освіти.

Документ оприлюднюється на сайті закладу освіти

II. Структура внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Внутрішня система забезпечення якості освіти в закладі включає такі компоненти:

- стратегія (політика) та процедури забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання учнів;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи учнів;

- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;
- організація безпечного середовища в закладі освіти;
- самооцінювання якості освітньої діяльності закладу.

Внутрішня система забезпечення якості освіти, спрямована на вдосконалення всіх напрямків діяльності закладу.

Основні напрямки діяльності закладу освіти:

- освітнє середовище;
- система оцінювання здобувачів освіти;
- оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу освіти;
- управлінські процеси закладу освіти.

2.1. Стратегія (політика) та процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Стратегія (політика) забезпечення якості освіти базується на наступних принципах:

- відповідність Державним стандартам загальної середньої освіти;
- відповідальність за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- системність в управлінні якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
- здійснення обґрунтованого моніторингу якості;
- відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорість процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності;
- дитиноцентризм (головним суб'єктом, на якого спрямована освітня діяльність школи, є дитина);
- академічна доброчесність;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, зокрема й за ознакою інвалідності;
- академічна свобода;

- державно-громадське управління;
- постійне вдосконалення освітньої діяльності;
- урахування впливу зовнішніх чинників;
- цілісність системи управління якістю освіти;
- принцип партнерства, що враховує взаємозалежність та взаємну зацікавленість суб'єктів освітнього процесу, відповідно до їх поточних та майбутніх потреб у досягненні високої якості освітнього процесу.

Забезпечення якості загальної середньої освіти на рівні державних стандартів є пріоритетним напрямом та метою спільної діяльності всіх працівників школи.

Стратегія (політика) забезпечення якості освіти орієнтована на забезпечення:

- відповідності результатів навчання учнів державним стандартам освіти;
- партнерства у навчанні та професійній взаємодії;
- недискримінації, запобігання та протидії булінгу (цькуванню);
- академічної доброчесності під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності;
- прозорості та інформаційної відкритості діяльності закладу освіти;
- умов для безперервного професійного зростання педагогічних працівників;
- справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання учнів, а також професійної діяльності педагогічних працівників;
- умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій учнів (у разі потреби);
- академічної свободи педагогічних працівників.

Основною процедурою забезпечення якості освіти в закладі освіти є моніторинг освітньої діяльності, за напрямками:

- освітнє середовище,
- система оцінювання здобувачів освіти,
- педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу освіти,
- управлінські процеси закладу освіти,

що передбачає створення спеціальної системи збору, обробки, зберігання і поширення інформації про стан освітньої системи закладу для поліпшення його подальшого функціонування та розвитку.

Практична реалізація процедур забезпечення якості освіти в закладі освіти відображується в річному плані роботи закладу та в Стратегії розвитку школи.

2.2. Створення системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності;

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

Система та механізми забезпечення академічної доброчесності в Охнінківській загальноосвітній школі I-III ступенів визначається Положенням про академічну доброчесність, схваленим педагогічною радою (протокол № 9 від 30.06.2020 р.)

Положення про академічну доброчесність Охнінківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Сухополов'янської сільської ради є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу.

Положення розроблено на основі Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Статуту школи, правил внутрішнього трудового розпорядку, колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних документів ЗЗСО.

Метою Положення є:

– запобігання порушення академічної доброчесності;

- формування високої академічної культури, носіями якої є педагогічні працівники школи, здобувачі освіти та інші учасники освітнього процесу;
- утвердження етичних цінностей в освітньому процесі та педагогічній діяльності;
- підвищення іміджу школи.

2.3. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Основні правила і критерії оцінювання здобувачів освіти:

Правило 1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень

Критерії оцінювання :

- 1.1. Здобувачі освіти отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень.
- 1.2. Система оцінювання в закладі освіти сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання.
- 1.3. Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним.

Правило 2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти .

Критерії оцінювання :

- 2.1. У закладі освіти здійснюється аналіз результатів навчання здобувачів освіти.
- 2.2. У закладі освіти впроваджується система формувального оцінювання.

Правило 3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання .

Критерії оцінювання :

- 3.1. Заклад освіти сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання.
- 3.2. Заклад освіти забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання здобувачів

освіти.

Процедури оцінювання здобувачів освіти

Оцінювання результатів навчання учнів в Охінківській загальноосвітній школі I-III ступенів визначаються на основі таких документів:

- Закону України «Про повну загальну середню освіту» (стаття 17);
- Наказу МОН України від 14.07.2015р. № 762 р.(у редакції наказу МОН України від 08 травня 2019 року № 621)«Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу» (зі змінами, наказ МОН України від 01 березня 2021 року № 268);
- Наказу МОН України від 03.06.2008 N 496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів «;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013 року № 1222(зі змінами, внесеними згідно з наказом МОН №1009від 19 серпня 2016 року) « Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»;
- Наказу МОН України від 13.07.2021р. № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи слід розглядати як процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють. Оцінювання доцільно здійснювати з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня/учениці, формування у нього/неї компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання

даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;

- підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Оцінювання передбачає організацію діяльності учнів задля отримання даних про стан сформованості очікуваних результатів навчання, визначених учителем для певного заняття/системи занять з певної програмової теми на основі освітньої програми закладу освіти. Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах слід виражати вербальною оцінкою, а об'єктивних результатів навчання учня/учениці у 1-2 класах - вербальною оцінкою, у 3-4 класах – або вербальною оцінкою, або рівневою оцінкою за вибором закладу загальної середньої освіти на підставі рішення педагогічної ради.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Формувальне оцінювання спрямовують на з'ясування індивідуальних проблем в опануванні учнем програмовим матеріалом та запобігання утруднень на подальших етапах навчання. Задля цього учитель здійснює постійне спостереження за динамікою розвитку особистісних якостей учня/учениці, рівня сформованості у нього певних навчальних дій, що співвідносяться з очікуваними результатами, сприяє формуванню впевненості щодо власних можливостей та навичок учіння. За потреби коригує навчальний поступ учня/учениці. Формувальне оцінювання необхідно здійснювати в психологічно комфортних умовах, що передбачають рівноправний діалог між учнем/ученицею та вчителем. Оцінювальну діяльність слід розпочинати із

самооцінювання учнем/ученицею власної роботи (або взаємооцінювання результатів навчання учнями) і завершувати оцінюванням результату учителем.

Результати формувального оцінювання необхідно виражати вербальною оцінкою учителя/учнів, що характеризує процес навчання та досягнення учнів. При цьому учитель озвучує оцінювальне судження після того, як висловив/ли думку учень/учні. Оцінювальне судження вчителя слугує зразком для наступних оцінювальних суджень учнів під час самооцінювання і взаємооцінювання.

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми/частини теми (якщо тема велика за обсягом)/кількох тем чи розділу протягом навчального року рекомендуємо проводити тематичні діагностувальні роботи.

Тематична діагностувальна робота є засобом зворотного зв'язку стосовно опанування учнями частиною очікуваних/обов'язкових результатів навчання з метою оперативного регулювання та коригування освітнього процесу задля підвищення його ефективності. Вона проводиться з метою:

- визначення якісних і кількісних характеристик оволодіння певною, достатньо завершеною частиною навчального матеріалу відповідно до очікуваних результатів навчання, визначених в освітній програмі;
- виявлення утруднень в навчальній діяльності учнів, коригування освітнього процесу та (за потреби) внесення коректив до календарно- тематичного планування з метою подолання виявлених в учнів утруднень;
- прогнозування результатів навчання на наступному етапі опанування програмовим матеріалом з урахуванням шляхів удосконалення методики навчання.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Під час підсумкового оцінювання рекомендуємо зіставляти навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів загальної середньої освіти, з урахуванням Орієнтовної рамки

оцінювання. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формування оцінювання. Визначати підсумкову оцінку за рік з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька» і «Фізкультурна» здійснювати шляхом узагальнення даних, отриманих під час формування оцінювання, з урахуванням динаміки формування результату навчання. Підсумкову (річну) оцінку слід визначати з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилась) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання. Підсумкову (річну) оцінку фіксують у класному журналі і свідоцтвах досягнень учнів.

Відповідно до пункту 8 статті 12 Закону України «Про освіту» наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та/або якості освіти проводять державну підсумкову атестацію здобувачів початкової освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік.

Оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи здійснюється за 12-бальною шкалою (відповідно до наказу МОН України від 21 серпня 2013 року № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»), із змінами, внесеними згідно з наказом МОН [№1009](#) від 19 серпня 2016 року.

Оцінювання навчальних досягнень учнів старшої школи здійснюється за 12-бальною системою (шкалою). Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів із предметів інваріантної складової навчального плану закладу. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних усних чи письмових досягнень учнів. Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є

поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання. Перед початком вивчення чергової теми всі учні мають бути ознайомлені з тривалістю її вивчення, кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається. Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки мають враховуватися: динаміка особистих навчальних досягнень учня (учениці) з предмета протягом року; важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту; рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо.

Відповідно до чинних нормативних актів і семестрова і річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621(зі змінами, наказ МОН України від 01 березня 2021 року № 268), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2015 р. за № 924/27369.

Критерії оцінювання та очікувані результати освітньої діяльності учнів є обов'язковою складовою навчальної програми предмета. На початку вивчення теми вчитель повинен ознайомити учнів із системою та критеріями її оцінювання. Для врахування думки учнів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання проводяться (анонімні) опитування учнів і випускників, а також моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти. Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради школи.

Здобувачі освіти початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, що здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти. Державна підсумкова атестація осіб, які здобувають загальну середню освіту в закладі освіти, відбувається відповідно до наказу МОН України від 07 грудня 2018 року № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» (Із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України 2020 року № 246). Учні, які завершують здобуття базової чи профільної середньої освіти, проходять державну підсумкову атестацію у формі зовнішнього незалежного оцінювання, крім випадків, визначених законодавством.

2.4. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Індикатори оцінювання та методи збору інформації для критеріїв оцінювання визначаються відповідно до Додатку 1. Критерії, індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти «Рекомендацій до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О.).

Правило 1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Критерії оцінювання:

1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність.

1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.

1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби).

1.4 Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб- сайти, блоги тощо).

1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку.

1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.

Правило 2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

2.1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти.

Правило 3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками,

працівниками закладу освіти.

Критерії оцінювання:

- 3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства.
- 3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок.
- 3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці.

Правило 4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

- 4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.
- 4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

Професійне зростання педагогічних працівників

Внутрішня система забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності закладу передбачає підвищення якості професійної підготовки фахівців відповідно до очікувань суспільства.

Вимоги до педагогічних працівників закладу встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту» .

Якість педагогічного складу регулюється прозорими процедурами відбору, призначення та звільнення з посади, кваліфікаційними вимогами та вимогами до професійної компетентності, системою підвищення кваліфікації.

Відповідність фаховості вчителя навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту, досвідом практичної роботи за відповідним фахом та проходженням відповідного підвищення кваліфікації.

З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів закладу шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до статті 59 Закону України “Про освіту”, нового Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, що був затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 зі змінами, які були внесені до цього Порядку постановою КМ № 1133 від 27 грудня 2019 року, листа Міністерства освіти і науки України №1/9-683 від 04.11.2019. “Щодо підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників» Листом МОН № 1/9-141 від 04.03.20 року “Щодо підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти”.

Основними видами підвищення кваліфікації педагогічних працівників школи є: навчання за програмою підвищення кваліфікації при ЧОШПО; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада. Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників школи відбувається згідно Порядку визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників Охінківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Сухополов'янської сільської ради. Важливо, щоб процес професійного зростання вчителя не обмежувався лише формами підвищення кваліфікації за межами закладу. Це має бути безперервний системний процес: обмін досвідом, розроблення системи навчальних занять, публікації в друкованих та електронних джерелах, самоосвіта. Усе це може бути складовою учительського портфоліо як індикатору професійного зростання.

Функції учительського портфоліо:

- фіксує динаміку за певний час;
- забезпечує неперервний процес освіти і самоосвіти;

- відзначає результати діяльності;
- дозволяє виявити кількісні та якісні індивідуальні досягнення.

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та добровільну сертифікацію, які проводяться відповідно до частини четвертої статті 54 Закону України “Про освіту”, постанови Кабінету Міністрів України №1190 від 27.12.2018 року “ Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників ” та на підставі Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №930 від 06.10.2010 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України №1473 від 20.12.2011 та №1135 від 08.08.2013) .

2.5. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Індикатори оцінювання та методи збору інформації для критеріїв оцінювання визначаються відповідно до Додатку 1. Критерії, індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти «Рекомендацій до побудови внутрішньої

системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О.).

Правило 1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.

Критерії оцінювання:

1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.

1.2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми.

1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.

1.4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання.

Правило 2.Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.

Критерії оцінювання:

2.1. Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.

2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

Правило 3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.

3.2. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.

3.3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

3.4.

Правило 4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою.

Критерії оцінювання:

4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.

4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.

4.3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування.

4.4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади.

4.5. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам.

4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

Правило 5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

5.1. Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності.

5.2. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції

2.6. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти

Ресурси освітньої системи - це все те, що безпосередньо бере участь в освітньому процесі:

- педагогічні кадри;
- фінанси ;
- нормативно-правове забезпечення;
- інформаційні ресурси (підручники, посібники, комп'ютерні програми та інші засоби навчання);
- педагогічні технології ;
- капітальні ресурси (наявність приміщень для навчання, забезпеченість , навчальними посібниками, комп'ютерами тощо).

Якщо ресурси відповідають сучасним вимогам, рівням технічного і технологічного розвитку суспільства, говорять про їх можливість вплинути на якість освітнього процесу. Саме ресурси та їх якісні характеристики значною мірою визначають результат освіти.

Кадрове забезпечення :

У 2020 – 2021 навчальному році працювало 19 педагогічних працівників (з них 1 за сумісництвом) і 10 непедагогічних працівників. Штатними працівниками заклад освіти забезпечений на 100%.

Педагогічні працівники школи мають такі кваліфікаційні категорії:

«спеціаліст вищої категорії» - 14, «спеціаліст першої категорії» - 2, «спеціаліст другої категорії» - 1, «спеціаліст» - 1; педагогічні звання: «учитель-методист» - 2, «старший учитель – 3»; знак “Відмінник народної освіти” мають 2 учителі, знак «В. Сухомлинський» - 1 учитель.

Нормативно-правове забезпечення

Для організації освітнього процесу в школі наявні такі ресурси :

- Державний стандарт загальної середньої освіти;
- типові освітні програми;
- статут закладу освіти;
- стратегія розвитку закладу освіти;
- річний план роботи закладу освіти;
- освітня програма закладу освіти;
- штатний розпис закладу освіти;
- календарно-тематичне планування;
- методики та технології організації освітнього процесу;
- методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- система матеріального та морального заохочення;
- плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

Також наявні документів, визначені нормативно-правовими актами з питань освіти.

Школа створює та розвиває освітнє середовище для забезпечення сприятливих умов щодо навчальної та виховної діяльності, підтримки учнів. Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам: освітній процес та позакласна діяльність учнів здійснюється у класних кімнатах, предметних кабінетах, бібліотеці, спортивній залі та стадіоні, наявна їдальня в окремому приміщенні.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності представлено наявністю

необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін. Для самостійної роботи учнів та дистанційного навчання запроваджено електронний ресурс, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін та може використовуватися під час карантину або з при роботі з обдарованими дітьми. Вироблення навичок самостійної роботи слухачів відбувається також під час виконання індивідуальних завдань протягом усього навчального періоду (ділові та рольові ігри, ситуативні задачі, семінарські заняття, круглі столи, участь у конференціях, впровадження інноваційних технологій тощо).

2.7. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти

Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність, що проводиться у двох напрямках:

- впровадження інформаційних технологій в управлінську діяльність;
- комп'ютеризація освітнього процесу.

Перший із зазначених напрямів полягає у створенні оптимальних умов роботи учасників освітнього процесу, застосування ними програмного забезпечення, що допомагає систематизувати роботу суб'єктів управління закладом на усіх рівнях.

Другий напрям – це впровадження у освітній процес електронних засобів навчання, розробка і застосування електронного супроводу занять, самостійної і виховної роботи та тестових програмних засобів.

Інновації в управлінні школою на базі інформаційних технологій є ключовим механізмом, який дозволить створити переваги в конкурентному середовищі. Для ефективного управління школа забезпечена такими компонентами інформаційних систем, як:

- сучасна мережа Інтернет;
- технічне забезпечення (комп'ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби:

- проектор, проекційний екран, інтерактивна дошка тощо);
- електронні освітні ресурси;
  - єдиний інформаційний простір закладу (можливість спільного використання суб'єктами освіти наявних у системі електронних ресурсів);
  - доступ до наявних освітніх веб-ресурсів (сайт закладу освіти, платформа для дистанційної освіти);
  - інформування педагогів через електронні скриньки та Google – сервіси, груп у фейсбуці та вайбері.

У закладі створений банк даних (статистика) за результатами освітнього процесу та освітньої діяльності: статистична інформація форм ЗНЗ-1, 83- РВК.

З метою використання інформаційно-комунікаційних технологій для ефективного управління освітнім процесом в закладі освіти створено інформаційно-освітнє середовище на порталі інформаційної системи управління освітою (ІСУО).

2.8. Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування

Зміни, які відбуваються у суспільстві, – економічні, політичні, соціокультурні, демографічні, – стосуються також і закладів освіти, потребуючи адаптації освітнього середовища та освітнього процесу до потреб кожної людини. Тому заклад освіти має забезпечувати максимально зручне для всіх учасників освітнього процесу середовище, яке відповідає основним принципам інклюзивної освіти, рівності та поваги до прав людини. Реалізувати ці принципи в закладі освіти можна через розумне пристосування приміщеннях. Розумне пристосування – це запровадження, якщо це потрібно в конкретному випадку, необхідних модифікацій і адаптацій з метою забезпечення реалізації особами з особливими освітніми потребами конституційного права на освіту нарівні з іншими особами (пункт 24 частини 1 статті 1 Закону України «Про освіту»).

Створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища передбачає:

- організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність

потрапляння до закладу освіти, фізичну безпеку при пересуванні в ньому;

- можливість вільного отримання інформації про заклад освіти і освітні послуги, що надаються);
- облаштування ресурсної кімнати (організація зони навчання та побутово-практичної зони);
- забезпечення медіатеки мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- застосування допоміжних технологій (пристрої для прослуховування, розширеної та альтернативної комунікації, принтери і дисплеї системи Брайля, інтерактивне обладнання);
- створення комплексної системи заходів із супроводу учня з особливими освітніми потребами (корекційно-розвивальні заняття з практичним психологом, вчителем-логопедом, вчителем-дефектологом, вчителем- реабілітологом);
- адаптацію та модифікацію типової освітньої програми або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми розвитку);
- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;
- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з особливими освітніми потребами почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві.

У процесі роботи в класі, де є діти з особливими освітніми потребами, можна використовувати весь відомий спектр освітніх технологій і методик, якщо вони приносять позитивний результат. Проте в першу чергу потрібно звернути увагу на відповідні технології:

1. Особистісно орієнтоване навчання. Навчальні заняття, побудовані на особистісно орієнтованій взаємодії, дають змогу здійснити індивідуальний підхід, стимулюють пізнавальну активність, навчають дітей з ООП визначати шляхи

здобуття ґрунтовних знань, умінь і навичок.

2. Індивідуальна освітня траєкторія. Очевидно, що дитина з особливими освітніми потребами не завжди може сприймати навчальний матеріал синхронізовано з однокласниками. Тому для дітей з ООП варто розробляти індивідуальні освітні траєкторії з предметів і курсів, за допомогою яких можна визначити індивідуальну швидкість засвоєння навчального матеріалу, необхідний рівень засвоєння.

3. Формувальне оцінювання. У роботі з дітьми з особливими освітніми потребами важливий індивідуальний освітній прогрес учня. Тому використання формувального оцінювання, яке спрямоване не на фіксацію результату, а оцінює процес навчання, буде дуже доречним.

4. Кооперативне навчання. Групові форми роботи дозволяють учням з особливими освітніми потребами інтегруватись до учнівського колективу, відчутти допомогу та підтримку однокласників.

2.9. Організація безпечного середовища в закладі освіти

У законодавстві загальні вимоги, які забезпечують безпечне освітнє середовище закладу регулює Закон «Про освіту». Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначаються в ньому у 53, 54 та 55 статтях. Основними складовими безпечного освітнього середовища є:

- безпечні й комфортні умови праці та навчання; відсутність дискримінації та насильства;
- створення інклюзивного і мотивувального простору.

Створення безпеки спрямоване на виконання таких завдань:

- формування в учнів компетентностей, важливих для успішної соціалізації особистості;
- впровадження демократичної культури, захист прав дитини і формування демократичних цінностей;
- запобігання та протидія таким негативним явищам серед дітей та учнівської

молоді як насильство, кібербулінг, булінг тощо;

- формування у дітей і підлітків життєвих навичок (психосоціальних компетентностей), які сприяють соціальній злагодженості, відновленню психологічної рівноваги;
- запобігання та протидія торгівлі людьми, формування у школярів таких життєвих навичок, як спілкування, прийняття рішень, критичне мислення, управління емоціями, стресами та конфліктними ситуаціями, формування цінностей та набуття відповідних компетентностей;
- формування морально-етичних, соціальних, громадянських ціннісних орієнтирів, виховання національно свідомої, духовно багатой, фізично досконалої особистості;
- профілактика девіантної поведінки, правопорушень та злочинності серед неповнолітніх;
- профілактика залежностей та шкідливих звичок, пропаганда здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я як найвищої соціальної цінності;
- формування творчого середовища, залучення учнів в позаурочний час до спорту, творчості, мистецтва, інших громадських заходів з метою їх позитивної самореалізації, соціалізації;
- розвиток творчої співпраці педагогічного колективу, учнів і батьків на засадах педагогіки партнерства.

Запобігання і протидія булінгу (цькуванню) передбачає розроблення й оприлюднення :

- правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти;
- плану заходів, спрямованих на запобігання і протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
- порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) в закладі освіти, та

відповідальності осіб, причетних до булінгу (цькування) тощо.

2.10. Самооцінювання якості освітньої діяльності закладу

Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти передбачають здійснення періодичного оцінювання (самооцінювання) компонентів ЗЗСО за напрямками оцінювання відповідальними посадовими особами і представниками громадських структур закладу освіти на основі визначених методів збору інформації та відповідного інструментарію.

Призначення відповідальної особи із забезпечення якості освітньої діяльності і якості освіти та забезпечення оперативного керування процесом вивчення :

- Відповідальним за координування результативності запровадження внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти та забезпечення оперативного керування процесом вивчення в школі призначається заступник директора з навчально – виховної роботи.
- Для забезпечення вивчення та оцінювання системи за кожним з напрямів будуть створюватися робочі групи .
- Систематично проводитиметься навчання з відповідальними особами щодо визначення і аналізу відповідного компоненту системи забезпечення якості .
- Крім штатних працівників закладу освіти, відповідальних за функціонування внутрішньої системи забезпечення якості, до процесу оцінювання освітньої діяльності будуть залучитися представники учнівського самоврядування, батьки, фахівців у сфері оцінювання якості, представників місцевої громади, засновника.

Види самооцінювання:

1. Щорічне комплексне самооцінювання (за напрямками, які визначені у документі про внутрішню систему забезпечення якості).
2. Щорічне самооцінювання за певними напрямками діяльності і періодично – комплексне оцінювання.
3. Щорічне комплексне оцінювання за рівнями освіти (початкова, базова,

профільна освіта).

На початку функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в школі буде проведено комплексне вивчення й оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів закладу. Це дасть можливість прослідкувати динаміку якості освітньої діяльності через порівняння результатів вимірювання одного й того самого критерію впродовж певного проміжку часу.

Компоненти напряму оцінювання.

До них віднесено (відповідно до наказу МОН України від 09.01.2019 № 17

«Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»):

- освітнє середовище закладу освіти (облаштування території, стан приміщення закладу, дотримання повітряно-теплого режиму, стан освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму тощо);
- система оцінювання здобувачів освіти (оприлюднення критеріїв, правил та процедур оцінювання навчальних досягнень, здійснення аналізу результатів навчання учнів, впровадження системи формуального оцінювання тощо);
- педагогічна діяльність педагогічних працівників (формування та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій учнів, використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, розвиток педагогіки партнерства тощо);

управлінські процеси закладу освіти (стратегія розвитку закладу, здійснення річного планування відповідно до стратегії, підвищення кваліфікації педагогічних працівників тощо).

Критерії оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти

(додаток 1 до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти)

Терміни проведення самооцінювання якості освітньої діяльності

Тривалість, періодичність та етапи вивчення і оцінювання визначаються закінченим освітнім циклом – навчальним роком. Як правило, самооцінювання здійснюється впродовж навчального року, адже такі процедури освітньої діяльності, як атестаційний процес, вивчення стану викладання предметів і курсів, динаміка навчальних досягнень учнів чітко простежуються і можуть бути вимірними саме впродовж навчального року. Динаміка окремих процесів може прослідковуватись впродовж довшого циклу, наприклад, реалізація окремих положень стратегії розвитку закладу освіти. Оцінювання освітнього середовища можна здійснити і у більш стислі терміни, ніж навчальний рік.

Узагальнення результатів вивчення освітньої діяльності закладу та визначення рівня її якості

Підходи до оцінювання: кількісний, описовий, комбінований

За результатами вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти ми можемо оцінити рівень якості освітньої діяльності. Заклад може обрати три підходи до самооцінювання: кількісний, описовий і комбінований, тобто поєднання кількісного й описового. За необхідності рівень освітньої діяльності, визначений описово, легко трансформується у кількісну оцінку. Доречним буде оцінити власну освітню діяльність описовими характеристиками, а потім перевести все це у кількісну шкалу, наприклад у кількість набраних балів. Дані щодо процедури та результатів оцінювання мають узагальнюватися зокрема в таблицях.

В таблиці (додаток 2)

«Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти» передбачені такі змістові графи:

1. Компоненти напряму оцінювання
2. Періодичність оцінювання. *Визначається відповідно до частоти оцінювання (1 раз на п'ять років, 1 раз на 3 роки, 1 раз на рік, півріччя (семестр), квартал (чверть), щомісячно, щотижнево тощо).*

3. Відповідальні за оцінювання. *Перелік таких осіб може виглядати так: директор, заступники директора, голови методичних об'єднань, педагогічні працівники, психолог, педагог соціальний, бібліотекар, медична сестра, члени ради школи, батьківського комітету, учнівського рада тощо.*

5. Методи збору інформації та інструментарій. *У цій графі визначається метод збору інформації (аналіз документів, опитування, спостереження) та інструментарій (пам'ятка, бланк, анкета тощо).*

6. Форми узагальнення інформації. *До інформації, яку має надати відповідальна особа після завершення процедури оцінювання, віднесено аналітичну довідку, письмовий звіт, усний звіт, доповідну записку, акт тощо.*

7. Рівень оцінювання. *Рівень оцінювання як обов'язковий елемент механізму передбачає визначення рівня оцінювання: перший (високий); другий (достатній); третій (вимагає покращення); четвертий (низький).*

8. Управлінське рішення. *Управлінське рішення приймається на основі аналізу отриманої інформації у вигляді наказу, рішення педагогічної ради, ради закладу, розпорядження, вказівки, письмового доручення, припису, інструкції, резолюції тощо і спрямовано на вдосконалення якості освіти в школі.*

Рівні оцінювання якості освітньої діяльності

Узагальнення результатів вивчення, як правило, здійснюється в кінці навчального року. Заклад освіти визначає свій рівень освітньої діяльності.

Порядком проведення інституційного аудиту закладі загальної середньої освіти пропонується чотири рівні якості освітньої діяльності:

- високий;
- достатній;
- рівень, що вимагає покращення;
- низький.

Рівень якості освітньої діяльності доцільно визначати за вимогами/правилами (див. Додаток). За необхідності можна визначати загальний рівень освітньої діяльності закладу освіти.

Звітвання

За результатами самооцінювання готуються висновки (які є складовою щорічного звіту про діяльність закладу освіти) і визначаються шляхи вдосконалення освітньої діяльності (які стануть частиною річного плану роботи на наступний навчальний рік). Заклад освіти самостійно визначає структуру річного звіту про його діяльність (звіт керівника закладу).

Структура звіту

- Аналіз виконання стратегії розвитку закладу (виконання завдань, які передбачені стратегією розвитку на звітний навчальний рік) – що виконано, що не виконано – і чому?
- Вивчення освітньої діяльності та управлінських процесів.
  - Результати оцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності і якості освіти (самооцінювання).
  - Шляхи удосконалення якості освітньої діяльності та якості освіти на наступний навчальний рік.

Отримані результати вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності розглядаються на засіданні педагогічної ради.

Щорічний звіт оприлюднюється на сайті закладу освіти.

У процесі розроблення Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти використані джерела:

- Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. – Київ, Державна служба якості освіти, 2019 (автори Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О.).

-Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти « (затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 30.11.2020 № 1480).

-Самооцінювання якості роботи закладу загальної середньої освіти. В.В.Громовий — Дніпро: «Середняк Т. К.», 2019.

6.1. Стандарти і критерії оцінювання основних напрямків внутрішньої системи забезпечення освіти закладу:

№ п/п	Стандарт	Основні напрямки, які підлягають оцінюванню	Орієнтовні критерії для самооцінювання
Розділ I. Освітнє середовище закладу			
1.1.	Забезпечення безпечних та комфортних умов для навчання та праці	<ul style="list-style-type: none"> -дотримання санітарних вимог та нормативних актів; -безпека життєдіяльності; -спеціальне навчальне обладнання; -бібліотека; -здоров'язбережувальна компетентність школи; -наявність і безпечність інтернету. 	<p>Приміщення, територія школи облаштовані та обладнані з урахуванням принципів універсального дизайну і розумного пристосування, санітарно - гігієнічних вимог; забезпечена фізична доступність архітектурних елементів будівлі та території. Учасники освітнього процесу знають вимоги охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правила поведінки в умовах надзвичайних ситуацій та дотримуються цих вимог і правил. Педагогічні працівники обізнані з правилами реагування у разі, якщо учасник освітнього процесу травмується та/або в нього раптово погіршиться самопочуття, і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях. Дизайн освітнього середовища функціональний та адаптивний, що дає змогу максимально ефективно використовувати приміщення й територію закладу в освітньому процесі. Заклад освіти забезпечений обладнаними навчальними та допоміжними приміщеннями, кабінетами, засобами навчання, зокрема підручниками, дидактичними матеріалами, обладнанням, для реалізації освітньої програми. Бібліотека функціонує як інформаційний центр закладу освіти. У закладі освіти створені умови для здорового харчування учнів. Освітнє середовище закладу мотивує учнів</p>

			оволодівати ключовими компетентностями та спонукає їх вести здоровий та екологічний спосіб життя. У закладі створені умови для безпечного використання інтернету, формування інформаційно-цифрових компетентностей, зокрема навичок безпечної поведінки.
1.2.	Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації	<ul style="list-style-type: none"> -комфортне психологічне середовище; -міжособистісна взаємодія учасників освітнього процесу; -протидія булінгу; -правила поведінки; -партнерство і повага; -психологічний супровід. 	Заклад освіти веде активну політику щодо профілактики насильства — має антибулінгову програму. Політику щодо профілактики насильства приймають усі учасники освітнього процесу. Вони ознайомлені з відповідною програмою. У закладі освіти розроблені чіткі й зрозумілі всім учасникам освітнього процесу правила поведінки, що базуються на взаємній повазі. Керівництво закладу, педагогічні працівники володіють методиками раннього визначення ознак фізичного і психологічного насильства, зокрема такого, як булінг і мобінг, та знають, як реагувати на їх прояви. За потреби заклад освіти звертається по допомогу до поліції, соціальної служби тощо. У закладі освіти налагоджена робота з батьками із запобігання насильству щодо дітей, булінгу, кібербулінгу тощо, а також робота з подолання цих проблем.
1.3.	Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору	<ul style="list-style-type: none"> -інклюзивні цінності; -адаптація; -взаємодія з ІРЦ; -взаємодія з батьками. 	Заклад освіти забезпечує рівний доступ до навчання усім дітям. Заклад освіти культивує повагу до прав людини та протидіє будь-яким проявам дискримінації. У закладі розроблені та втілюються підходи для комфортної адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, а також власні підходи до комфортної адаптації нових працівників. У закладі достатня

			кількість працівників для надання необхідної підтримки учням з особливими освітніми потребами.
Розділ II. Система оцінювання здобувачів освіти			
2.1.	Заклад використовує систему оцінювання як інструмент спостереження за навчальним поступом учня та індикатор вдосконалення якості освіти	-обізнаність з критеріями оцінювання; -підходи до оцінювання; -динаміка показників	У закладі освіти оприлюднені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів і курсів робочого навчального плану, розроблені відповідно до нормативних документів, освітньої програми закладу освіти та на основі компетентнісного підходу. У закладі освіти аналізують результати та динаміку навчальних досягнень учнів, на основі яких готують аналітичні документи та приймають рішення про підвищення якості освітнього процесу, мотивації навчальної діяльності учнів.
2.2.	У закладі освіти відкрита, прозора і зрозуміла для учнів система оцінювання	-обґрунтування; -дотримання академічної доброчесності; -формувальне оцінювання	Учні отримують вичерпну інформацію щодо критеріїв оцінювання навчальних досягнень і розуміють їх. Під час оцінювання навчальних досягнень учнів учителі дотримуються принципів академічної доброчесності, і, відповідно, заохочують учнів дотримуватися її. У закладі використовують формувальне оцінювання навчальних досягнень учнів, спрямоване відстежувати індивідуальний прогрес кожного учня.
2.3.	Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до само	-відстежування прогресу; -вплив на активність життєвої позиції; -сприяння формуванню ціннісних орієнтирів та чіткої громадянської позиції.	Учні задоволені освітнім процесом і тим, як їхні досягнення оцінюють у закладі освіти. Заклад освіти розвиває в учнів почуття відповідальності за результати власної освітньої діяльності; учні здатні оцінити свої можливості й ставити цілі особистісного розвитку. Учні виявляють громадянську активність та ініціативу, беруть участь у житті класу, закладу освіти,

	оцінювання		місцевої громади, суспільства загалом. Отже, оцінювати результати навчання у закладі освіти слід за трьома стандартами: навчальний поступ учня як індикатор якості освіти, прозорість системи оцінювання навчальних досягнень та особистісна відповідальність учнів за результати навчання.
--	-------------------	--	---

Розділ III. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу

3.1.	Педагогічні працівники спрямовують свою діяльність на оволодіння учнями ключовими компетентностями через використання сучасних технологій в освітньому процесі	<ul style="list-style-type: none"> -зорієнтованість на формування ключових компетентностей; -враховування індивідуальної освітньої траєкторії кожного учня; -наскрізний процес виховання. 	<p>Педагогічні працівники:</p> <ul style="list-style-type: none"> · застосовують компетентнісний підхід у викладанні та використовують різні форми і методи проведення навчальних занять, які спрямовані на творчий розвиток учнів, їх самостійну та аналітичну роботу; · розробляють індивідуальні освітні траєкторії учнів; · забезпечують наскрізний процес виховання, який формує загальнолюдські цінності, сприяє розвитку патріотизму.
3.2.	Педагогічні працівники закладу планують свою роботу та прогнозують результати своєї діяльності	<ul style="list-style-type: none"> -раціональний розподіл навчального матеріалу; -критерії оцінювання; -об'єктивність оцінювання; -зовнішні і внутрішні моніторинги. 	<p>Педагоги розробляють календарно-тематичні плани з предметів і курсів, зміст яких відповідає Державним стандартам загальної середньої освіти та враховує умови й специфіку роботи закладу освіти. Педагоги використовують наявні, а також розробляють і оприлюднюють нові критерії оцінювання навчальних досягнень учнів, що відповідають нормативним документам і компетентнісному підходу, а також інформують учнів про ці критерії. Результати зовнішніх моніторингів, державної підсумкової атестації корелюють з підсумковим оцінюванням навчальних досягнень учнів з предмету (курсу).</p>

3.3.	<p>Забезпечення підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників</p>	<p>-напрями професійного зростання; -система мотивації педагогів; -участь у дослідницько-експериментальній роботі; -створення власних освітніх продуктів; -використання ІКТ; -обізнаність з нормативно-правовими актами в галузі освіти; -володіння державною мовою.</p>	<p>Педагогічні працівники: ·-підвищують свою кваліфікацію, проходять чергову атестацію, сертифікацію; ·-дотримуються у професійному зростанні стратегії, специфіки роботи та освітньої програми закладу освіти; ·-беруть участь у дослідницько-експериментальній роботі, в освітніх проектах, робочих групах, залучаються до роботи як освітні експерти; -мають оприлюднені публікації та розробки, створюють власний освітній продукт, беруть участь в обміні досвідом; ·використовують інформаційно-комунікативні технології в освітньому процесі; -обізнані з вимогами нормативно-правових актів у галузі освіти та дотримуються їх; -використовують виключно державну мову під час навчальних занять та в позаурочний час, а також послуговуються науковою і педагогічною термінологією українською мовою.</p>
3.3.	<p>Діяльність педагогічних працівників ґрунтується на партнерстві між учнями, вчителями і батьками</p>	<p>-конструктивні комунікації; -постійний діалог з батьками; -всебічна підтримка педагога; -співпраця педагогів, командна робота.</p>	<p>В освітній діяльності педагогічні працівники: - надають всебічну підтримку учням та застосовують індивідуальний підхід у роботі з ними; - взаємодіють з батьками щодо питань удосконалення освітньої діяльності, забезпечують постійний зворотний зв'язок; -співпрацюють з колегами, обговорюють з ними проблеми та реалізують спільні проекти;</p>
3.4.	<p>Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів</p>	<p>-дотримання академічної доброчесності; -стимулювання учнів до дотримання академічної доброчесності.</p>	<p>В освітній діяльності педагогічні працівники: - організовують свою роботу на засадах академічної доброчесності,</p>

освіти відбувається на засадах академічної доброчесності		- спонукають учнів дотримуватися цих норм в освітній діяльності.
--	--	--

Розділ IV. Управлінські процеси у закладі

4.1.	<p>Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань</p>	<p>-наявність і якість локальних документів (положень, програми розвитку, концепцій тощо), спрямованих на удосконалення діяльності закладу.</p>	<p>У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання</p>
4.2.	<p>Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм</p>	<p>-рівень психологічного комфорту; -прозорість діяльності.</p>	<p>Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність</p>
4.3.	<p>Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників</p>	<p>-плинність кадрів; -система заохочення; організація підвищення кваліфікації учителів.</p>	<p>Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності. Керівництво закладу</p>

			освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників
4.4.	Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою	-врахування потенціалу всіх учасників освітнього процесу при прийнятті рішень; -громадське самоврядування; -мобільність режиму роботи школи.	У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти
4.5.	Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності	-впровадження політики академічної доброчесності; -антикорупційні заходи.	Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції

6.2. Циклограма контрольно - оцінювальної діяльності в системі забезпечення якості освіти

№ п/п	Орієнтовні критерії	Місяці навчального року									
		09	10	11	12	01	02	03	04	05	06
<i>Розділ I. Освітнє середовище закладу</i>											
1.1.	Забезпечення безпечних та комфортних умов для навчання та праці (аналіз приміщень, обізнаність з вимогами ОП та БЖ, умови для харчування, підключення Інтернету, умови для адаптації)	+						+			
1.2.	Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації (наявність та рівень виконання правил учасниками освітнього процесу; антибулінгові заходи)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
1.3.	Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору (універсальність дизайну; умови для навчання дітей з ОП; організація інклюзивного навчання)	+								+	
<i>Розділ II. Система оцінювання здобувачів освіти</i>											
2.1.	Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень (обізнаність учнів з критеріями оцінювання; підходи до оцінювання; рівень справедливості оцінювання)			+				+			
2.2.	Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти (моніторинги)				+					+	
2.3.	Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

	відповідальності за результати свого навчання, здатності до само оцінювання (підходи до формування в учнів відповідальності за результати освітньої діяльності)										
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Розділ III. Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу

3.1.	Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти (наявність, формат планування, самоаналіз; врахування потенціалу класу, цілісність планування, створення веб-ресурсів, використання ІКТ)	+			+	+				+	
3.2.	Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників (самоосвіта, інноваційна діяльність педагогів)				+						
3.3.	Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти (рівень партнерства «учитель – учень – батьки»); зворотній зв'язок учителя з учнями і батьками; наставництво)	+					+				+
3.4.	Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності (дотримання академічної доброчесності, стимулювання учнів до дотримання ак.доброч.)					+				+	

Розділ IV. Управлінські процеси у закладі

4.1.	Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань	+									+
------	---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	---

	(наявність і якість локальних документів (положень, програми розвитку, концепцій тощо), спрямованих на удосконалення діяльності закладу).									
4.2.	Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм (рівень психологічного комфорту; прозорість діяльності)									+
4.3.	Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників (плинність кадрів; система заохочення; організація підвищення кваліфікації учителів)		+							+
4.4.	Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою (врахування потенціалу всіх учасників освітнього процесу при прийнятті рішень; громадське самоврядування; мобільність режиму роботи школи)									+
4.5.	Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності (впровадження політики академічної доброчесності, антикорупційні заходи)									+